

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 11 czerwca 2024 r.

Znak: WZPS-5.431.2.15.2024.MA

**Pan
Piotr Głowniak
Burmistrz Cedyni**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 22 – 24 maja 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Cedynia. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Miejskiego w Cedyni Plac Wolności 1 oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni (podmiocie organizującym pracę z rodziną) Plac Wolności 8.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, na podstawie upoważnienia Nr 54/2024 z 17 kwietnia 2024 r., w składzie: Małgorzata Andraszkiewicz – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Karolina Czaja - Śmietana – starszy inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 24 maja 2024 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w Gminie Cedynia w dniach 17 – 19 marca 2021 roku.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Cedyni oraz oświadczeń udzielonych przez Pana Piotra Głowniaka Burmistrza Cedyni oraz Panią Magdalenę Puzik kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Akta kontroli 1-11

Działalność Gminy Cedynia w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³

---

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Cedynia następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bez wsparcia asystenta

Na dzień kontroli na terenie gminy wszystkie rodziny, u których pracownik socjalny zdiagnozował w wywiadzie środowiskowym niewydolność opiekuńczo – wychowawczą objęte były wsparciem asystenta.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem

W kontrolowanym okresie na terenie gminy nie było rodzin z dziećmi, które znalazły się w sytuacji kryzysowej np. z procedurą Niebieskie Karty, z problemem uzależnienia lub które znalazły się w innej sytuacji kryzysowej (np. śmierć w rodzinie, próba samobójcza, nagła choroba).

Akta kontroli 12-20

2. Rodziny objęte wsparciem asystenta.

Na dzień kontroli w gminie zatrudniony był jeden asystent rodziny, który swoim wsparciem obejmował 7 rodzin z 18 dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym należy stwierdzić, że liczba asystentów w Gminie Cedynia była adekwatna do potrzeb gminy. W kontrolowanym okresie, na terenie gminy przebywała jedna rodzina zobowiązana do współpracy z asystentem przez sąd.

Wsparcie asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej wszystkich rodzin objętych wsparciem w kontrolowanym okresie (tab. 3).

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach przydzielenie nastąpiło zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie poddano 2 plany pracy w dwóch rodzinach, które zawierały określone w przepisach elementy. W pozostałych przypadkach, plany zostały sporządzone przed okresem objętym kontrolą, następnie dokonano ich aktualizacji w związku z czym nie podlegały one ocenie.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 20 ocen sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. Wszystkie sporządzono w terminie określonym w przepisach i przekazano podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

Analiza formalna wskazała, że w pięciu przypadkach 3.2, 3.3, 3.4, 3.6, 3.7, w wywiadach środowiskowych, na podstawie których przydzielony został asystent brakowało informacji

o rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych występujących w rodzinie, a także informacji o sytuacji dzieci w tych rodzinach.

Praca asystenta została poddana analizie także pod względem merytorycznym. W przypadku pięciu rodzin kontrolujący wnieśli uwagi.

Tab. 3. 2. – [tekst wyłączony z jawności]. W aktualizacji wywiadu środowiskowego brakuje analizy sytuacji rodziny, analiza dokumentacji nie wskazuje na istnienie w rodzinie problemów w sferze opiekuńczo-wychowawczej. [tekst wyłączony z jawności]. Dzieci w opinii szkoły zadbane, nie stwarzają problemów. W okresie od kwietnia 2021 do listopada 2023 roku brak udokumentowanych kontaktów z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. W ocenie asystenta rodzina funkcjonuje bez zastrzeżeń. W trakcie kontroli zasugerowano rozważenie zakończenia w rodzinie asystentury.

Tab. 3. 3. – rodzina objęta wsparciem od 2015 r., [tekst wyłączony z jawności]. Ojciec pracuje poza miejscem zamieszkania. [tekst wyłączony z jawności]. Szkoła złożyła do sądu wnioski o wgląd w sytuację dzieci. Odnotowano jeden kontakt ze szkołą. W dokumentacji asystenta brak wpisów o tym, w jaki sposób matka opiekuje się dziećmi, jak spędza z nimi czas wolny, brak spostrzeżeń i obserwacji na temat dzieci. W dokumentacji zapisy świadczące o wyręczeniu rodziny w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo - wychowawczych (dostarczanie jedzenia, ubrań itp.). Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 3.4. – [tekst wyłączony z jawności]. W rodzinie problem nadużywania alkoholu, wcześniej też procedura Niebieskie Karty. W dokumentacji brak wpisów o tym, jakie działania podejmował w rodzinie asystent w trakcie wizyt, brak obserwacji, spostrzeżeń, jak funkcjonuje rodzina, jak wygląda opieka nad dziećmi, w jaki sposób rodzice spędzają czas wolny z dziećmi. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab.3.5. – [tekst wyłączony z jawności]. W dokumentacji brakuje informacji o trudnościach w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, co może wskazywać na brak zasadności przyznania rodzinie wsparcia asystenta. Brakuje obserwacji, spostrzeżeń, jak wygląda opieka nad dzieckiem. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 3. 6. – [tekst wyłączony z jawności]. W rodzinie problemy materialne, bezrobocie, problemy zdrowotne u dzieci. Rodzice mają trudności w zapewnieniu dzieciom odpowiedniej opieki lekarskiej. W rodzinie nadzór kuratora sądowego. W międzyczasie sąd wydał postanowienie zobowiązujące rodzinę do współpracy z asystentem. Współpraca z rodziną trudna ze względu na nie wywiązywanie się z zaplanowanych w planie pracy działań, ponadto w dokumentacji zapisy świadczące o wyręczeniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Szkoły informowały o zaniedbaniach wobec dzieci. W konsekwencji postanowieniem sądu dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej matka opuściła rodzinę, nie było znane miejsce jej pobytu. Brak kontaktu z ojcem, pomimo kilku wejść asystenta w środowisko, uzyskanie informacji, że ojciec opuścił teren gminy i nie jest znane miejsce jego pobytu. Sąd postanowieniem o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej zniósł obowiązek współpracy rodziny z asystentem.

W wyniku dokonanej analizy merytorycznej pracy asystenta pouczono, aby:

- nie wyręczać rodziny w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- w kartach pracy opisywać działania, jakie asystent podejmował w trakcie wizyt w rodzinach, jakich dokonał obserwacji, spostrzeżeń na temat sprawowania opieki nad dziećmi, spędzania czasu wolnego, relacji panujących w rodzinie,

Akta kontroli 21-73

Wsparcie asystenta dla kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W okresie kontrolowanym asystent współpracował z jedną rodziną z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, które powstało w prenatalnym okresie jego rozwoju.

Rodzina otrzymała Informator Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, opracowano katalog możliwego do uzyskania wsparcia, który był realizowany. W dokumentacji rodziny znajdowało się zaświadczenie od lekarza dla matki oraz orzeczenie o niepełnosprawności dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju. W dokumentacji rodziny brakowało zgody rodziny na przetwarzanie przez asystenta jej danych osobowych niezbędnych do wykonywania zadań wynikających z ustawy „Za życiem” oraz zgody na przekazanie asystentowi informacji o udzielonym wsparciu.

Analiza dokumentacji prowadzonej przez asystenta wskazała, że praca z rodziną prowadzona była również w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W rodzinie przeprowadzono wywiad środowiskowy na okoliczność przyznania asystenta, sporządzony został wniosek i przyznanie, rodzina wyraziła zgodę na współpracę. Asystent opracował również plan pracy z rodziną i dokonywał ocen sytuacji rodziny, które przekazywał podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. W związku z tym, że rodzina złożyła wniosek o koordynowanie poradnictwa przez asystenta zgodnie z art. 8 ustawy „Za życiem” przed okresem objętym kontrolą, nie dokonano oceny pracy asystenta w tym zakresie. Ponieważ na dzień kontroli asystentura w rodzinie trwała nadal udzielono instruktażu w prowadzenia dokumentacji rodziny objętej wsparciem w ramach ustawy „Za życiem”.

Akta kontroli 105-107

3. Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że: „praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną”. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie 8 dzieci z 5 rodzin. Przeanalizowano wszystkie przypadki rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. W czterech, rodziny nie korzystały z pomocy ośrodka, nie była znana ich sytuacja, jeden z rodziców nie żył, a drugi przebywał poza terenem gminy. W przypadku 5.3 jeden z rodziców po opuszczeniu zakładu karnego odmówił współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku 5.2, jeden z rodziców nie żył, a drugi przebywał w zakładzie karnym.

W przypadku rodziny 3.6 asystent współpracował z rodziną do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Sąd postanowieniem o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej zniósł zobowiązanie rodziny do współpracy z asystentem.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do ośrodka wpłynęło łącznie 7 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Asystent osobiście wziął udział we wszystkich posiedzeniach.

Akta kontroli 12-104

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zgodnie z oświadczeniem burmistrza, Gmina Cedynia zapewnia mieszkańcom następujące formy wsparcia:

- nieodpłatna pomoc prawna na terenie Urzędu Miejskiego w Cedyni cztery razy w miesiącu oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Cedyni dwa razy w miesiącu,
- psycholog w Urzędzie Gminy w Cedyni dwa razy w miesiącu, poradnictwo dostosowane do indywidualnych potrzeb,
- konsultanta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej w siedzibie Cedyńskiego Ośrodka Kultury i Sportu, dwa razy w miesiącu,
- logopeda w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Cedyni.

Akta kontroli 109-113

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Cedynia od 21 lutego 2019 r. funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego, „Cztery Kąty”, wchodząca w struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni. Prowadzona jest w formie podwórkowej. Kierownikiem placówki jest kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni, który spełnia kwalifikacje opisane w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli kierownik placówki uzupełnił oświadczenia wymienione w art. 25 ust. 2 pkt 3 i 4 przywołanej ustawy. Weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dokonano w trakcie trwania kontroli, ale w związku z tym, że poświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności było przed objęciem funkcji kierownika placówki wsparcia dziennego, odstępuję od wydania zalecenia w tym zakresie. Do placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej nie stosuje się przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczących wymagań, jakie powinien spełniać budynek, w którym mieści się placówka wsparcia dziennego.

Akta kontroli 114-115

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w Gminie Cedynia w dniach 17 – 19 marca 2021 roku.

Ocena realizacji zaleceń wydanych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 26 sierpnia 2021 r.:

zwykle:

- 1) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny, art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **zalecenie zostało zrealizowane,**
- 2) w planach pracy z rodzinami ujmować przewidywane efekty – **zalecenie jest realizowane**

Akta kontroli 116

Podsumowanie ustaleń kontroli:

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

- w wywiadzie środowiskowym brak informacji o rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- brak udokumentowanej współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Przyczyny stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- niedopatrzenie

Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- formalne

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

- pracownicy socjalni,
- asystent rodziny,
- były i obecny kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni,
- były i obecny Burmistrz Cedyni.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli:

Pozycja 17/2024

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Burmistrz Cedyni
- 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Cedynia w zakresie wspierania rodziny

wydamę zalecenia zwykłe:

- 1) dokonywać kompleksowej analizy sytuacji rodziny, szczególnie pod kątem jej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, art. 11 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) dokumentować współpracę z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny – art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda

Zespół inspektorów:
Małgorzata Andraszkiwicz
Starszy inspektor wojewódzki
Karolina Czaja-Śmietana
Starszy inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak-Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)